

2025-06-03

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2025-00586

Ramärende – inför Mål och budget 2026-2028

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen fattar följande beslut

1. Kommunstyrelsen antar förslag till Ramärende - Mål och budget 2026-2028 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 3 juni 2025.
2. Samtliga nämnder ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2025 med tillägg för förändringar av volymer, kapitaltjänstkostnader, tekniska justeringar och avtalade prisjusteringar utifrån uppdaterad befolkningsprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.

Sammanfattning av ärendet

I ramärendet planeras och bedöms Nacka kommuns ekonomi för de tre kommande åren. Planeringen påverkas mycket utav de förändrade och i nuläget osäkra förutsättningarna i omvärlden och den bild som presenteras nu kan komma att ändras mycket till höstens budgetprocess. Ramärendet visar en nulägesbild av kommunens ekonomi och ger förslag på inriktning närmaste åren samt förutsättningar för nämndernas arbete med Mål och budget 2026-2028. I ramärendet ger kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna och bolagen att inkomma med ett nämndbehandlat yttrande respektive styrelsebehandlat budgetförslag. Utifrån nämndernas och bolagens yttranden samt uppdaterade prognoser och ekonomiska förutsättningar från stadsledningskontoret tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för Nacka kommun.

Ärendet

Förutsättningarna för kommunsektorn har varit synnerligen turbulenta de senaste åren. Bakgrunden till detta har varit pandemin, krigsföring och väpnade konflikter som nu pågår bland annat i Ukraina och Gaza, den kraftiga inflationspuckeln och därefter stigande räntor, förändrat kommunalt pensionsavtal, ekonomisk orolighet på grund av handelskonflikter och osäkerhet kring utvecklingen i USA, ökande reinvesteringsbehov i kommunala anläggningar samt kraftigt minskad migration och barnafödande i riket tillsammans med en unikt låg prognos för framtida bostadsbyggande i riket. Stora förändringar i riket och i regionen gör förstås att Nackas förutsättningar och tillväxt har förändrats mycket.

I ramärendet planeras och bedöms Nacka kommuns ekonomiska förutsättningar för de tre kommande åren. Ramärendet bygger på beräkningar utifrån de senaste prognoserna samt rådande ekonomiska läge och ligger till grund för arbetet med mål och budget 2026-2028. Själva stommen i en kommun utgörs av befolkningen, därför baseras ramärendet på kommunens senaste befolkningsprognos som är framtagen i mars 2025. Andra viktiga prognoser som hänger ihop med befolkningsprognosen och som också utgör betydelsefulla underlag är bland annat kommunens skatteprognos och bostadsbyggnadsprognos. På såväl kommunövergripande nivå som inom varje enskild verksamhet görs detaljerade beräkningar för att underlagen inför Mål och budget ska vara så välgrundade som möjligt.

I ramärendet ger kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna. Utifrån nämndernas förslag till mål och budget tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för Nacka kommun i oktober. Beslut om mål och budget för de kommande tre åren tas slutligen av kommunfullmäktige i november.

Ramärendet visar det ekonomiska läget i kommunen inför perioden 2026-2028. De förutsättningar som ligger till grund för ramärendet kan komma att ändras under innevarande år och därför föreslås i nuläget inga justeringar av nämndernas budgetramar från beslutad budget 2025. De beräkningar som tagits fram från verksamheterna i samband med ramärendet avseende volymförändringar, kapitaltjänstkostnader, tekniska justeringar och avtalade prisjusteringar kommer uppdateras med ny befolkningsprognos i augusti och ingå tillsammans med eventuella förslag på satsningar och besparingar i nämndernas egna förslag till Mål och budget 2026-2028. Dessa ska vara behandlade i respektive nämnd senast 30 september 2025.

Även de kommunövergripande prognoserna kommer att uppdateras efter sommaren och en samlad bild av de ekonomiska förutsättningarna inför Mål och budget 2026-2028 kommer tas fram av stadsledningskontoret och presenteras senast 8 oktober.

Följande förutsättningar gäller i rambudgeten 2026-2028:

- Oförändrad skattesats om 17,88 procent.
- Avvaktan med volymjusteringar till höstens budgetprocess.
- Ingen pris- och lönekomensation i ramärendet.
- Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) sänks med 1 procentenhet för samtliga grupper. PO-pålägget för välfärd samhällsservice uppgår till 39,43 procent, till 43,80 procent för välfärd skola och till 47,34 procent för gruppen övriga. För åldersgruppen över 66 år är PO-pålägg anpassat efter arbetsgivaravgifterna för dessa grupper.
- Internräntan uppgår till 2,75 procent vilket är en höjning med 0,25 procentenheter sedan 2025.

- Kommunens hyresmodell har reviderats efter särskilt uppdrag 2024. Utvärderingen har påvisat ett antal behov av revideringar vilka beslutats i kommunfullmäktige i februari 2025 och gäller från och med 1 januari 2026.
- Resultatkraven för produktionsverksamheten är oförändrade från budget 2025 i ramärendet och uppgår till 1 miljon kronor för välfärd skola och 1 miljon kronor för välfärd samhällsservice.
- Resultatkravet för fastighetsverksamheten (inklusive särskilda fastighetsobjekt) är oförändrat sedan budget 2025 på -37,9 miljoner kronor. Fastighetsenheten har beräknat ett nytt behov för 2025 men i samband med ramärendet fastställs inget nytt beslut.

Nämndernas fortsatta arbete

Med utgångspunkt från förutsättningar i ramärendet och dess effekter ska nämnderna och bolagen inkomma med ett nämndbehandlat yttrande respektive styrelsebehandlat budgetförslag senast den 30 september 2025. Anvisningar kommer att skickas ut senast den 19 juni 2025. Nämndernas yttranden och bolagens budgetförslag ligger till grund för kommunens samlade Mål- och budgetdokument, som ska beslutas av kommunfullmäktige i november.

- Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2025 med tillägg för förändringar av volymer, kapitaltjänstkostnader, tekniska justeringar och avtalade prisjusteringar utifrån uppdaterad befolkningsprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.
- Nämndernas och bolagens förslag till Mål och budget ska i förekommande fall omfatta förslag till ändringar i taxor och avgifter. Om taxorna saknar indexreglering ska förslag med reglering tas fram.
- Nämnderna ska i sitt underlag ge förslag på vilka checkar/ersättningar som bör prioriteras vid eventuella nivåhöjningar.
- Nämnderna ska utifrån de av kommunfullmäktige beslutade övergripande målen, ange fokusområden för de tre kommande åren samt indikatorer med årsmål.
- Nämnderna ska redovisa jämförelser avseende kostnadsnivå och effektivitet i verksamheten med jämförelsekommunerna.
- Nämnderna ska se över investeringar och hur de ligger planerade i tid.
- Bolagen ska inkomma med investeringsplaner och lånebehov för respektive år under perioden 2026-2028.

Ekonomiska konsekvenser

Ramärendets innehåll av föreslagna driftramar och ekonomiska förutsättningar för nämnderna har indirekta ekonomiska konsekvenser. Genom de övergripande målen tydliggörs kommunens höga ambitioner för såväl kvaliteten i de välfärdstjänster som de förutsättningar som finns i form av ekonomi. I nämndernas mål- och budgetärenden kommer ytterligare beskrivning av ekonomiska konsekvenser av föreslagna ramar.

Konsekvenser för barn

Ramärendets innehåll av föreslagna driftramar och ekonomiska förutsättningar för nämnderna har indirekt påverkan på barns och ungas livsvillkor. Genom de övergripande målen tydliggörs kommunens höga ambitioner för såväl kvaliteten i de välfärdstjänster som kommunen levererar som den livsmiljö kommunen kan erbjuda invånarna. I nämndernas mål- och budgetärenden kommer ytterligare beskrivning av konsekvenser för barn av föreslagna ramar.

Konsekvenser för klimat och miljö

Ramärendets innehåll av föreslagna driftramar och ekonomiska förutsättningar för nämnderna har en indirekt påverkan på klimat och miljö. Genom de övergripande målen tydliggörs kommunens höga ambitioner för klimat och miljö såväl som för den livsmiljö kommunen kan erbjuda invånarna. I nämndernas mål- och budgetärenden kommer ytterligare beskrivning av konsekvenser för klimat och miljö av föreslagna ramar.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-03

Bilaga 1. Ramärende mål och budget 2026-2028

Annika Rainer
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Fredrik Jehrén
Budgetchef
Ekonomi- och finansstaben